Grafrede van Dr. P.F. van Bemmel, oud-chef van de af. Organisatie v/h Stafkwartier van de Ned. Binnel. Strijdkrachten te 's-Gravenhage.

****

Als stafofficier van de Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten moge ik namens de Hollandsche kameraden een afscheidswoord spreken bij de laatste rustplaats van onzen medestrijder Boy Ecury.

Het valt moeilijk om onder de stralende zon van Aruba zich terug te denken in het door den oorlog zwaar geteisterde Nederland, waar een wreede bezetter heerschte en honger en dood waarden door de sombere verlaten straten.

Toen op den 10den Mei 1940 op een prachtigen lentemorgen de duizenden Nazi vliegtuigen boven Nederland verschenen en hun doodelijken last afwierpen, verstarde het leven in het vredige en arbeidsame Nederland.

De eerste reactie op de onafwendbare capitulatie aan den overmachtigen overweldiger was een doffe verslagenheid, die echter slechts van korten duur was. Immers reeds spoedig kwam er verzet tegen de willekeur en de tyrannie van den vijand. Elk openlijk verzet werd in bloed gesmoord en zoo ontstond het ondergrondsche verzet, eerst plaatselijk maar langzamerhand meer en meer georganiseerd over het geheele land.

In Juni 1940 organiseerde onze grijze vrijheidstrijder Luitenant - Generaal Jonkheer Roëll de verzetsbeweging" de Ordedienst en jij, Boy, was een der eersten, die zich aansloten. 4½ jaar heb je gestreden in de ondergrondsche verzetsbeweging. Het is goed, dat op dit plechtige oogenblik begrepen wordt wat dat will zeggen. 4½ jaar lang ben je door Nederland getrokken, vaak opgejaagd als een wild dier, om je plicht te doen als strijder in het ongeziene ondergrondsche leger.

In 1942 moest je uit Tilburg vluchten omdat de handlangers van onze beulen je daar te goed kenden en je werkte achtereenvolgens in Oisterwijk Delft en Rotterdam.

Toen alle jonge mannen als vogenvrijen op straat en in hun huizen werden gevangen genomen om als slaven naar Duitschland te worden weggevoerd, moesten de jongere ondergrondsche strijders nog meer dan te voren zich in het duister bewegen. Het feit alleen al, dat zij zich op Nederlandschen bodem bevonden, was reden om hen gevangen te nemen. Iedereen, die deze jonge mannen in zijn huis verborg, stelde zich bloot aan een snellen dood voor een executiepeloton of aan een langzamen dood in een va de concentratiekampen. Onder zulke omstandigheden heb je 4½ jaar geleefd en gestreden. Aan talrijke wapenfeiten heb je deelgenomen; je hebt je met je kameraden begeven in het hol van de Nazies, je hebt deelgenomen aan overvallen op Naziegevangenissen om gevangen genomen kameraden te bevrijden en je hebt deelgenomen aan overrompelingen van wapendepots om de ondergrondsche strijdkrachten van wapens te voorzien.
Je hebt meerdere malen meegeholpen om de Nazi-troepentransporten op te houden door de treinen te doen deraileeren; je hebt in duistere nachten de wapens, die door onze Britsche bondgenooten werden afgeworpen helpen verzamelen en naar veilige bewaarplaatsen vervoerd.

In Juli 1944 werden jij en een aantal kameraden van Delft naar Rotterdam gezonden voor eenige belangrijke opdrachten. Je wist, dat deze opdrachten levensgevaarlijk waren en in September 1944 heb je bij je zuster een afscheidsbrief aan je ouders achtergelaten voor het geval je iets zou overkomen. In deze brief heb je gesproken van de groote plicht die je riep. De groote plicht, ja, je hebt begrepen het zinnebeeld van den Nederlandsche leeuw met den bundel pijlen tot een onbreekbaar geheel bijeengebonden door een oranjekoord. Je hebt begrepen dat, wanneer de vijanden van Nederland erin zouden slagen dit oranjekoord te vernietigen, de bundel pijlen uitelkander zou vallen en elke pijl afzonderlijk gemakkelijk gebroken zou kunnen worden.

Je hebt dit begrepen en je bent bereid geweest je jonge leven te geven om mee te helpen Groot-Nederland te redden van den beraamden ondergang.

1½ maand nadat je dezen brief geschreven had, had de Nazi-contraspionnage de activiteit van jou en je kameraden ontdekt en toen je op Zondag 5 November 1944 uit de kerk kwam, werden jij en enkele kameraden gegrepen en - voor jullie je hebt kunnen verdedigen, werd je weggevoerd.

In je zak had je twee automatische pistolen en daarmee was je doodvonnis geveld, den volgenden morgen werd je door het standgerecht ter dood veroordeeld.

De Nazibeulen trachtten je te verleiden en beloofden je de vrijheid en behouden terugkeer naar Aruba en het huis van je ouders, wanneer je hun zoudt zeggen waar de andere kameraden verstopt waren.

Je antwoord is toen geweest@ "In het huis van mijn ouders is geen plaats voor een verrader.". Toen hebben ze je op den 6en November 1944 weggebracht naar de duinen van Waalsdorp en voor de Nazikogels een einde maakten aan je jonge leven, heb je geroepen: "Leve de Koningin".

Jongen, en nu staan we aan je laatste rustplaats. Wij allen, die in de rijen van de ondergrondsche strijders gestreden hebben, wisten, dat wij mogelijk eens in de loopen van een executiepeloton zouden blikken. Wij allen hadden ons voorgenomen om nooit in onze doodsangst de kameraden te verraden, maar of we a llen werkelijk zoo moedig zouden kunnen zijn, zou moeten blijken. Je hebt je moed en je trouw bewezen, Ernst en ik dank je daarvoor namens de kameraden.

Op ons overlevenden rust de dure plicht om ervoor te waken, dat jij en de andere martelaren van Nederland niet voor niets gestorven zijn.

Jij hebt je plicht glorierijk vervuld, kameraad:
Aruba en Nederland zijn trotsch op je.

Je bent een held geweest, Ernst, rust zacht.

Grafrede van Dr. P.F. van Bemmel, oud-chef van de af. Organisatie v/h Stafkwartier van de Ned. Binnel. Strijdkrachten te 's-Gravenhage.

****

Als stafofficier van de Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten moge ik namens de Hollandsche kameraden een afscheidswoord spreken bij de laatste rustplaats van onzen medestrijder Boy Ecury.

Het valt moeilijk om onder de stralende zon van Aruba zich terug te denken in het door den oorlog zwaar geteisterde Nederland, waar een wreede bezetter heerschte en honger en dood waarden door de sombere verlaten straten.

Toen op den 10den Mei 1940 op een prachtigen lentemorgen de duizenden Nazi vliegtuigen boven Nederland verschenen en hun doodelijken last afwierpen, verstarde het leven in het vredige en arbeidzame Nederland.

De eerste reactie op de onafwendbare capitulatie aan den overmachtigen overweldiger was een doffe verslagenheid, die echter slechts van korten duur was. Immers reeds spoedig kwam er verzet tegen de willekeur en de tyrannie van den vijand. Elk openlijk verzet werd in bloed gesmoord en zoo ontstond het ondergrondsche verzet, eerst plaatselijk maar langzamerhand meer en meer georganiseerd over het geheele land.

In Juni 1940 organiseerde onze grijze vrijheidstrijder Luitenant - Generaal Jonkheer Roëll de verzetsbeweging" de Ordedienst en jij, Boy, was een der eersten, die zich aansloten. 4½ jaar heb je gestreden in de ondergrondsche verzetsbeweging. Het is goed, dat op dit plechtige oogenblik begrepen wordt wat dat will zeggen. 4½ jaar lang ben je door Nederland getrokken, vaak opgejaagd als een wild dier, om je plicht te doen als strijder in het ongeziene ondergrondsche leger.

In 1942 moest je uit Tilburg vluchten omdat de handlangers van onze beulen je daar te goed kenden en je werkte achtereenvolgens in Oisterwijk Delft en Rotterdam.

Toen alle jonge mannen als vogelvrijen op straat en in hun huizen werden gevangen genomen om als slaven naar Duitschland te worden weggevoerd, moesten de jongere ondergrondsche strijders nog meer dan te voren zich in het duister bewegen. Het feit alleen al, dat zij zich op Nederlandschen bodem bevonden, was reden om hen gevangen te nemen. Iedereen, die deze jonge mannen in zijn huis verborg, stelde zich bloot aan een snellen dood voor een executiepeloton of aan een langzamen dood in een va de concentratiekampen. Onder zulke omstandigheden heb je 4½ jaar geleefd en gestreden. Aan talrijke wapenfeiten heb je deelgenomen; je hebt je met je kameraden begeven in het hol van de Nazies, je hebt deelgenomen aan overvallen op Naziegevangenissen om gevangen genomen kameraden te bevrijden en je hebt deelgenomen aan overrompelingen van wapendepots om de ondergrondsche strijdkrachten van wapens te voorzien.

Je hebt meerdere malen meegeholpen om de Nazi-troepentransporten op te houden door de treinen te doen deraileeren; je hebt in duistere nachten de wapens, die door onze Britsche bondgenooten werden afgeworpen helpen verzamelen en naar veilige bewaarplaatsen vervoerd.

In Juli 1944 werden jij en een aantal kameraden van Delft naar Rotterdam gezonden voor eenige belangrijke opdrachten. Je wist, dat deze opdrachten levensgevaarlijk waren en in September 1944 heb je bij je zuster een afscheidsbrief aan je ouders achtergelaten voor het geval je iets zou overkomen. In deze brief heb je gesproken van de groote plicht die je riep. De groote plicht, ja, je hebt begrepen het zinnebeeld van den Nederlandsche leeuw met den bundel pijlen tot een onbreekbaar geheel bijeengebonden door een oranjekoord. Je hebt begrepen dat, wanneer de vijanden van Nederland erin zouden slagen dit oranjekoord te vernietigen, de bundel pijlen uitelkander zou vallen en elke pijl afzonderlijk gemakkelijk gebroken zou kunnen worden.

Je hebt dit begrepen en je bent bereid geweest je jonge leven te geven om mee te helpen Groot-Nederland te redden van den beraamden ondergang.

1½ maand nadat je dezen brief geschreven had, had de Nazi-contraspionnage de activiteit van jou en je kameraden ontdekt en toen je op Zondag 5 November 1944 uit de kerk kwam, werden jij en enkele kameraden gegrepen en - voor jullie je hebt kunnen verdedigen, werd je weggevoerd.

In je zak had je twee automatische pistolen en daarmee was je doodvonnis geveld, den volgenden morgen werd je door het standgerecht ter dood veroordeeld.

De Nazibeulen trachtten je te verleiden en beloofden je de vrijheid en behouden terugkeer naar Aruba en het huis van je ouders, wanneer je hun zoudt zeggen waar de andere kameraden verstopt waren.

Je antwoord is toen geweest@ "In het huis van mijn ouders is geen plaats voor een verrader.". Toen hebben ze je op den 6en November 1944 weggebracht naar de duinen van Waalsdorp en voor de Nazikogels een einde maakten aan je jonge leven, heb je geroepen: "Leve de Koningin".

Jongen, en nu staan we aan je laatste rustplaats. Wij allen, die in de rijen van de ondergrondsche strijders gestreden hebben, wisten, dat wij mogelijk eens in de loopen van een executiepeloton zouden blikken. Wij allen hadden ons voorgenomen om nooit in onze doodsangst de kameraden te verraden, maar of we a llen werkelijk zoo moedig zouden kunnen zijn, zou moeten blijken. Je hebt je moed en je trouw bewezen, Ernst en ik dank je daarvoor namens de kameraden.

Op ons overlevenden rust de dure plicht om ervoor te waken, dat jij en de andere martelaren van Nederland niet voor niets gestorven zijn.

Jij hebt je plicht glorierijk vervuld, kameraad: Aruba en Nederland zijn trotsch op je.

Je bent een held geweest, Ernst, rust zacht.

CON MOTIVO DE LA INHUMACION DE LOS RESTOS MORTALES DE BOY ECURY, EN EL CEMENTERIO CATOLICO DE ORANJESTAD, ARUBA, EL 28 DE ABRIL, 1947, DISCURSO FUNEBRE PRONUNCIADO POR EL DOCTOR P. F. VAN BEMMEL, ANTIGUO JEFE DE LA SECCION DE ORGANIZACION DEL CUARTEL DE DISCIPLINA DE LAS FUERZAS MILITARES INTERNAS DE HOLANDA EN LA HAYA.

= =

Como oficial del estado mayor de las fuerzas militares internas de Holanda, seame permitido pronunciar unas palabras de despedida a nombre de los compañeros de Holanda, en el lugar del último descanso de nuestro compañero de lucha Boy Ecury.

Es difícil recordar bajo el brillante sol de Aruba, a la Holanda terriblemente afectada por la guerra, donde mandaba un conquistador cruel y el hambre y la muerte recorrían las sombrías calles abandonadas.

Cuando el 10 de mayo de 1940, en una hermosa mañana de primavera, los miles de aviones nazis aparecieron sobre Holanda y dejaban caer su carga mortífera, se paralizó la vida en la tranquila y laboriosa Holanda.

La primera reacción a la inevitable capitulación al poderoso atacante fué un mudo abatimiento, que sin embargo fué de corta duración. En efecto, pronto apareció la oposición contra el capricho y la tiranía del enemigo. Toda abierta oposición era ahogada en sangre, y de esa manera nació la resistencia subterránea, al principio local, pero paulatinamente más y más organizada por toda la nación.

En junio de 1940 organizó nuestro anciano soldado de la libertad Teniente General Jonckheer Roell el movimiento de resistencia "de Orderdienst", y tú, Boy, fuiste uno de los primeros que se afiliaron a él. Cuatro años y medio luchaste en el movimiento de resistencia subterránea.

Es bueno que se comprenda en este solemne momento lo que quiere decir esto. Cuatro años y medio atravesando a Holanda, muchas veces perseguido como un animal salvaje, para cumplir tu deber, como combatiente en el ejército subterráneo.

En el 1942 tuviste que huir de Tilburg, porque los esbirros de nuestros enemigos te conocían muy bien allí, y trabajaste sucesivamente en Oisterwijk, Delft y Rotterdam.

Cuando todos los jóvenes eran arrestados como proscritos en la calle y en sus casas, para ser conducidos como esclavos a Alemania, debían los combatientes subterráneos jóvenes moverse más que antes en la obscuridad. Solamente el hecho de encontrarse en suelo neerlandés era motivo para que fueran arrestados. Todo aquel que ocultara a esos jóvenes en su casa se exponía a una muerte rápida ante un pelotón de ejecución, o a una muerte lenta en uno de los campos de concentración. Bajo tales circunstancias viviste y luchaste durante cuatro años y medio.

Tomaste parte en muchos hechos de armas; te metiste con tus compañeros en la caverna de los nazis, participaste en ataques a prisiones nazis para libertar a compañeros hechos prisioneros y tomaste parte en invasiones a depósitos de armas, para proveer de armas a los combatientes subterráneos.

Ayudaste muchas veces a detener los transportes de tropas nazis, descarrilando los trenes; en noches oscuras ayudaste a reunir armas echadas por nuestros aliados y a llevarlas a depósitos seguros.

En julio de 1944 fuiste enviado con algunos compañeros de Delft a Rotterdam con una importante comisión. Sabías que una comisión semejante llevaba consigo peligro de muerte y en septiembre de 1944 dejaste donde tu hermana una carta de despedida a tus padrés, para el caso de que algo te sobreviniera. En esa carta hablabas del gran deber que te llamaba. El gran deber, sí, habías comprendido el símbolo del león holandés con el haz de flechas atadas por un cordón color naranja. Habías comprendido que si los enemigos llegaran a lograr destruir ese cordón de color naranja, el haz de flechas se separaría, y cada flecha separada podría fácilmente ser rota.

Habías comprendido eso y estuviste dispuesto a dar tu joven vida para ayudar a salvar a Holanda de la ruina.

Un mes y medio después de que hubiste escrito esa carta, descubrió el contraespionaje nazi la actividad tuya y de tus compañeros, y cuando el domingo 5 de noviembre de 1944 salía de la iglesia, fuiste agarrado junto con algunos compañeros, y antes de que pudierais defenderos, fuisteis llevados.

En tu bolsillo tenías dos pistolas automáticas y con eso fué resuelta tu sentencia de muerte; la mañana siguiente fuiste condenado a la pena capital por el tribunal local. Los verdugos nazis trataron de seducirte, y te ofrecieron la libertad y el regreso salvo a Aruba y al hogar de tus padres, si les dijeras donde se hallaban tus demás compañeros. Tu contestación fué:: "En casa de mis padres no hay lugar para un traidor". Entonces te llevaron el 6 de noviembre de 1944 a las dunas de Waalsdorp, y antes de que las balas nazis pusieran fin a tu joven vida, gritaste: "Viva la Reina".

Amigo, y ahora nos hallamos en tu último lugar de descanso.

Todos nosotros que hemos luchado en las filas de los combatientes subterráneos sabíamos que posiblemente miraríamos en los cañones de un pelotón de ejecución. Todos nos habíamos propuesto no traicionar jamás a nuestros compañeros en nuestro temor a la muerte, pero debería ser comprobado que todos pudiéramos ser tan valientes. Tú has demostrado tu valor y tu lealtad, Ernst, y te agradezco por ello a nombre de tus compañeros.

Sobre nosotros, los sobrevivientes, pesa el arduo deber de vigilar que tú y los otros mártires de Holanda no hayáis muerto en vano.

Has cumplido gloròsamente tu deber; Aruba y Holanda están orgullosas de tí.

Ernst, fuiste un héroe. Descansa en paz.

Nota.- La traducción de este dicurso al español, fué hecha por el señor don Emilio López Henríquez, ex-director del diario "La Prensa", de Curazao.-